

Terapeutyczne właściwości plastycznej ekspresji twórczej u dzieci.

Oddziaływanie przez sztukę jest uznaną i cenioną formą terapii. Dzieje się tak, ponieważ zarówno muzyka jak i plastyka poruszają w człowieku emocje a te uwolnione otwierają go na świat....

Jest to szczególnie ważne u dziecka, gdzie przeżycie sukcesu związane z jego **wytworem** dociera do niego mocniej niż jakiegokolwiek inne zewnętrzne oddziaływanie.

Dzieci doświadczają świat zmysłami , które poruszają ich **emocje**, dlatego plastyka dostarcza im wielu wrażeń i przeżyć. Praca plastyczna dziecka pozwala mu na **eksperymentowanie** a to daje dziecku **radość**.

Plastyka to środek wyrazu i sposób na badanie świata i swoich możliwości.

Dziecko jest istotą dynamiczną, która poznaje otoczenie za pomocą wszystkich zmysłów i angażuje się całościowo emocjonalnie metodą prób i błędów. Materiały plastyczne angażują młodego człowieka sensorycznie dostarczając mu potrzebnych wrażeń: np. dotykając gliny czuje , że jest ona zimna, mokra, plastyczna, że można zmienić jej kształt, malując widzi i czuje , że farba jest płynna , że tylko od niego zależy jaki kształt pojawi się na kartce...tylko od niego to zależy...Te wszystkie doświadczenia powodują, że dziecko zbiera wiedzę o otaczającym go świecie, porządkuje ją. Zauważa ono swój udział w tej pracy, kształtuje swoje „ja”, przyczynia się też to do rozwoju jego indywidualności. Rysując, malując, lepiąc, eksperymentując, tworząc uczy się niezależności myślenia i wyrażania swych sądów, środkami jakimi dysponuje.

Dziecko tworząc odkrywa świat możliwości. Zajęcia plastyczno-techniczne przyczyniają się do zdobywania wiedzy przez dzieci na temat otaczającego ich świata, właściwości przedmiotów, posługiwania się nimi. Dziecko odkrywa też własne możliwości : percepcji, dotyku, wzroku, możliwości manualne.

Działania twórcze wpływają na sferę emocjonalną dzieci. Mogą poprawić funkcjonowanie dziecka w tej sferze poprzez zadowolenie z własnej pracy, pozytywny wpływ na samoocenę dziecka. Prace plastyczne pomagają również wyrazić dzieciom ich emocje. Sztuka pozwala rozładować je w sposób

konstruktywny i bezpieczny. Można rozgniatać własne wytwory, targać papier, czy rozlewać farby na kartce...

Takie wyrażanie siebie poprzez rysunek, malarstwo, rzeźbę sprzyja usamodzielnianiu się dziecka, pomaga mu nabrać dystansu do siebie i istniejących problemów, pomaga uniezależnić się od innych a tym samym wspomaga kształtującą się osobowość młodego człowieka. Śmiałe działania twórcze mogą pomóc mu się otworzyć wzmacniając jego poczucie własnej wartości. Tworząc dziecko poznaje świat, „oswaja” się z nim a tym samym przestaje się go bać. To z kolei rozwija u dzieci kompetencje komunikacyjne. Podczas pracy młodzi ludzie często wypowiadają swoje opinie na jej temat, przyczynia się to do rozwoju mowy.

Zajęcia plastyczne w szczególny sposób stymulują sprawność manualną dzieci, rozwijają ich koordynację wzrokowo-ruchową, wzmacniają mięśnie rąk. Poprzez to przygotowują maluchy do dalszych etapów rozwojowych i do późniejszego podjęcia nauki szkolnej. Dzieje się to naturalnie, w sposób swobodny, poprzez zabawę: lepienie, rysowanie, czy cięcie nożyczkami. Trzeba pozwolić dzieciom na używanie różnych narzędzi np. plastikowych nożyków, zachęcać je do podejmowania aktywności: np. mieszania farb, wyciskania kolorów, zakręcania pojemniczków, sprzątania po sobie. Wszystkie te umiejętności przyczynią się do rozwoju ich sprawności, nauczą samodzielności, pomogą w zdobyciu kompetencji manualnych. Dzieci nauczą się organizować swoje działania i przestrzeń, która je otacza, nauczą radzić sobie w przestrzeni i z samym sobą w niej. Nic nie zastąpi nauki, która wypływa ze spontanicznej zabawy dziecka. Nieskrępowana ekspresja twórcza w bezcenny sposób wpływa na kształtujący się młody organizm, charakter i osobowość dziecka.

Czasami sztuka jest jedynym sposobem w dotarciu do psychiki i emocji młodego człowieka. W pracy z osobami niepełnosprawnymi zajęcia plastyczne stanowią zachętę do ćwiczeń fizycznych rąk. Zajęcia plastyczne stanowią też okazję do kształtowania takich pojęć jak: kolory, kształty, stosunki przestrzenne, liczby.

Ważnym aspektem terapii poprzez sztukę, jest dyskrecja, aprobata, szacunek dla dziecka i jego pracy, zachęta podczas pracy, taktowne zadawanie pytań, które mogą stać się początkiem emocjonalnego z nim kontaktu.

Terapeuta nie może realizować własnych celów plastycznych, może jedynie dyskretnie poddawać niektóre pomysły, może inspirować dziecko do

podejmowania działań. Powinien dbać o to by to pomysły i działania dziecka były najważniejsze. Terapeuta pomaga dziecku tak, by to ono samo osiągnęło właściwy efekt i osiągnęło oczekiwane umiejętności.

Pozwólmy dzieciom na eksperymentowanie, jest to dla nich bezcenne. Dostarcza im to przeżyć niezbędnych dla prawidłowego rozwoju. Pozwólmy im czasami coś rozlać, aby nauczyły się czym jest woda, coś potargać aby doświadczyły co to papier, coś ulepić by wiedziały do czego zdolne są ich ręce.

Coś zbudować aby poczuły, że mają wpływ na to co je otacza.

Pozwólmy im malować by ich oczy wiedziały co to kolory i aby ich serca mogły się nimi cieszyć....

terapeuta wczesnego wspomaganie rozwoju : Beata Czarnóg (Centrum Rehabilitacyjno-Edukacyjne dla Dzieci w Żywcu)

